

ΙΔΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ: ΟΙ ΕΠΤΑ ΘΑΝΑΣΙΜΕΣ ΠΛΗΓΕΣ

✘ Στην κορυφή των επτά θανάσιμων πληγών, που συνοδεύουν την ιδιωτικοποίηση εταιρειών ύδρευσης και αποχέτευσης, είναι η επιβολή ιλιγγιωδών αυξήσεων στα τιμολόγια νερού.

Αναλυτικά, σύμφωνα με την έκθεση της ΟΚΕ, οι επτά πληγές είναι:

1. Ιλιγγιώδεις αυξήσεις νερού. Χαρακτηριστικά, η τιμή του νερού αυξήθηκε έως 245% στη Μεγάλη Βρετανία την περίοδο 1993-2006. Στο Παρίσι, αφού το τιμολόγιο νερού έφτασε να είναι από τα ακριβότερα του κόσμου, από τον Ιανουάριο του 2010, έπειτα από 25 χρόνια διαχείρισης του νερού από ιδιώτες, επανήλθε στην κυριότητα του δήμου. Στη Γερμανία επίσης το πείραμα της ιδιωτικοποίησης απέτυχε, ο τομέας της ύδρευσης ανήκει στους δήμους με πιο πρόσφατο παράδειγμα την αποχώρηση της ιδιωτικής γερμανικής RWE από το Βερολίνο, όπου το κόστος από το σπάσιμο του συμβολαίου, που κανονικά έληγε το 2028, ήταν 650 εκατομμύρια ευρώ.

2. Ανύπαρκτες ιδιωτικές επενδύσεις. Σε όλες τις χώρες της Ευρώπης και της Βόρειας Αμερικής, ο δημόσιος τομέας πλήρωσε τα δίκτυα. Ακόμη και στη Γαλλία, όπου παραμένουν ιδιωτικές εταιρείες από τον 19ο αιώνα, οι επενδύσεις για την επέκταση των συστημάτων έγιναν από τους δήμους, όχι από τις εταιρείες. Όταν οι ιδιωτικές εταιρείες επενδύουν, προσβλέπουν σε εγγυημένα υπερκέρδη. Στην Αγγλία η ιδιωτική εταιρεία Thames Water, προκειμένου να φτιάξει έναν ακριβό νέο κεντρικό υπόνομο για το Λονδίνο, αξιώνεται τα ετήσια κέρδη της να υπερβαίνουν το κόστος της επένδυσης κατά 100 και πλέον εκατομμύρια στερλίνες.

3. Δημιουργία καρτέλ. Στη συντριπτική πλειονότητα των περιπτώσεων στη Γαλλία και στην Ισπανία και σε πολλές

περιπτώσεις στην Ιταλία και στην κεντρική Ευρώπη, η αρχική ιδιωτικοποίηση δεν προέκυψε από ανταγωνιστική υποβολή προσφορών. Στη Γαλλία και στην Ιταλία ιδιωτικές εταιρείες έχουν καταδικασθεί από τις Αρχές Ανταγωνισμού για μη ανταγωνιστική συμπεριφορά. Στη Γαλλία οι Suez και Veolia διατάχθηκαν να καταργήσουν πλήθος «κοινοπραξιών», τις οποίες είχαν συστήσει για να ωφελούνται αμφότερες από τις συμβάσεις αντί να ανταγωνίζονται η μία την άλλη.

4. Διαφθορά και απάτες. Η ιδιωτικοποίηση της ύδρευσης, τονίζεται στην έκθεση της ΟΚΕ, συνδέεται συχνά με περιστατικά διαφθοράς και απάτης, καθώς οι εταιρείες έχουν κίνητρο δωροδοκίας αν πρόκειται να εξασφαλίσουν επικερδείς, μακροχρόνιες συμφωνίες. Έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου της Γαλλίας («Courdes Comptes») αναφέρει ότι το σύστημα ιδιωτικοποίησης στο οποίο στήριξαν την εθνική τους κυριαρχία οι Suez και Veolia έπασχε από συστηματικά ελαττώματα: «Η έλλειψη επίβλεψης και ελέγχου των παραχωρημένων δημόσιων υπηρεσιών, επιβαρημένη από την έλλειψη διαφάνειας αυτής της μορφής διοίκησης, έχει οδηγήσει σε καταχρήσεις». Στο Ηνωμένο Βασίλειο, η SevernTrentWater καταδικάστηκε για σοβαρή απάτη, επειδή είχε παράσχει ψευδή στοιχεία στη Ρυθμιστική Αρχή, βάσει των οποίων μπόρεσε να υπερχρεώσει τους πελάτες κατά 42 εκατομμύρια στερλίνες σε ένα έτος.

5. Ελλειψη λογοδοσίας. Οι περισσότερες συμβάσεις ύδρευσης με ιδιωτικές εταιρείες είναι μυστικά έγγραφα, ώστε να είναι αδύνατη η λογοδοσία ενώπιον των πολιτών. Η πώληση της εταιρείας ύδρευσης του Βερολίνου στις εταιρείες Veolia και RWE, οι οποίες απαίτησαν έγγραφη εγγύηση μεγάλου κέρδους, κρατήθηκε κρυφή από τους δημότες του Βερολίνου. Η ρυθμιστική αρχή OFWAT του Ηνωμένου Βασιλείου έχει κατ' επανάληψιν αποτύχει να αποτρέψει τις ιδιωτικές εταιρείες να απολαμβάνουν μεγαλύτερα κέρδη μέσω ελλιπών δαπανών.

6. Επίπλαστα οικονομικά οφέλη. Στην πραγματικότητα, όμως, οι κυβερνήσεις έχουν έσοδα πολύ μικρότερα από την πραγματική αξία των ιδιωτικοποιημένων εταιρειών, ειδικά αν οι αγοραστές

γνωρίζουν ότι το Δημόσιο αναγκάζεται να πουλήσει σε οποιαδήποτε τιμή. Αν οι εταιρείες όντως καταβάλλουν μεγάλο ποσό, συνήθως οφείλεται στο ότι τους επιτρέπεται να επιβάλλουν υψηλότερες χρεώσεις.

7. Χαμηλή αποδοτικότητα. Πορίσματα του ΔΝΤ και της Παγκόσμιας Τράπεζας συγκλίνουν στο συμπέρασμα ότι στον τομέα της ύδρευσης δεν υπήρχε «στατιστικώς σημαντική διαφορά στην αξιολόγηση της αποδοτικότητας μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών εταιρειών παροχής». Οι ιδιωτικές εταιρείες δεν έχουν καλύτερη τεχνική και οικονομική αποδοτικότητα. Ας σημειωθεί ότι τα χαμηλότερα ποσοστά διαρροών στην Ευρώπη σημειώνονται στις Κάτω Χώρες και στη Γερμανία, όπου η διαχείριση σχεδόν όλων των συστημάτων γίνεται από δημόσιες εταιρείες.

Πηγή/φωτό: Ελευθεροτυπία